

خبر

معاون مک‌مستر هم کاخ سفید را ترک می‌کند

● یک سخنگوی کاخ سفید اظهار کرد که معاون مشاور سابق امنیت ملی آمریکا، کاخ سفید را ترک می‌کند. او چهارمین مقام ارشد شورای امنیت ملی آمریکاست که هم‌زمان با روی‌کار آمدن جان بولتون به جای مک‌مستر، شورای امنیت ملی را ترک می‌کند. به گزارش ایسنا، به نقل از پایگاه خبری پولیتیکو، لیندزی والتز، معاون سخنگوی کاخ سفید به خبرنگاران گفت: ریکی ودل، معاون مشاور امنیت ملی آمریکا از سمت خود در کاخ سفید کناره‌گیری می‌کند. ودل که یک ژنرال ارشد ارتش است، در ماه می گذشته تصدی معاونت هریتر ریوموند مک‌مستر، مشاور سابق امنیت ملی آمریکا را بر عهده گرفت. این کناره‌گیری‌ها بیانگر آن است که بولتون که دیدگاه‌های عجیبش در خصوص سیاست‌های خارجی نگرانی‌هایی را در میان برخی از مقامات آمریکا برانگیخته، این فرصت را دارد که ساختار رهبری این سازمان را بنا بر میل خود شکل دهد.

یک شهید و ۹۶۸ زخمی در تظاهرات «بازگشت»

● نیروهای ارتش اسرائیل روز جمعه به سوی گروهی از جوانان فلسطینی تجمع‌کننده در نوار مرزی غزه با اراضی اشغالی ۱۹۴۸ آتش کشودند. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین به نقل از شاهدان عینی گزارش داد: نظامیان صهیونیست به سوی فلسطینیان در طول مرزهای شرقی غزه گلوله‌های جنگی شلیک کردند. یک فلسطینی به نام اسلام حرزالله جوان ۲۸ساله فلسطینی در شرق غزه به شهادت رسیده و ۹۶۸ نفر دیگر زخمی شدند.ده‌ها هزار شهروندان فلسطینی از نخستین ساعات بامداد روز جمعه راهی میادین تحصن در شرق نوار غزه شدند. این اقدام برای سومین جمعه متوالی و در چارچوب تظاهرات بزرگ بازگشت صورت گرفت. تظاهرات این هفته با شعار «برافراشتن پرچم فلسطین و به‌آتش‌کشیدن پرچم رژیم صهیونیستی» برگزار شده است.

آغاز کمپین‌های انتخابات پارلمانی در عراق

● کمپین‌های تبلیغاتی ائتلاف‌ها و احزاب سیاسی شرکت‌کننده در انتخابات پارلمانی عراق که قرار است ۱۲ می آتی برگزار شود، روز گذشته فعالیت خود را آغاز کردند. ریاض البدران، رئیس اداره انتخاباتی در کمیسرای عالی انتخابات اعلام کرد کمپین‌های تبلیغاتی فعالیت خود را آغاز می‌کنند و پیش از ۲۴ ساعت از روز رأی‌گیری به فعالیت خود پایان می‌دهند. این اقدام جهت فراهم‌کردن فرصت برای کاندیداها به منظور اعلام برنامه‌های انتخاباتی و معرفی خود به رأی‌دهندگان است. او گفت: کمیسرای تدابیر قانونی لازم و مرتبط با اجرای تحریم‌های قانون انتخاباتی و اجرای بندهای وارده در نظام کمپین‌های تبلیغاتی به‌ویژه در مورد متخلفان را به کار خواهد بست.

شکست مذاکرات برای تشکیل دولت ائتلافی ایتالیا

● تلاش‌ها برای پایان دادن به بن‌بست سیاسی ایتالیا به منظور تشکیل دولت ائتلافی پس از دو روز مذاکرات بی‌نتیجه به جایی نرسید. به گزارش ایسنا، به نقل از برگزاری رویتز، سرجیو ماتارلا، رئیس‌جمهوری ایتالیا می‌گوید که به دنبال زمان بیشتری برای تشکیل یک دولت ائتلافی است. او در پی دور دوم رایزنی‌ها با هدف غلبه بر ناآرامی‌های سیاسی ناشی از انتخابات پارلمانی ماه گذشته میلادی به خبرنگاران گفت: من چند روز دیگر هم منتظر می‌مانم و پایان دادن به این بن‌بست را ازبایی می‌کنم.حزب صدمهاجرتی «پنج ستاره» در انتخابات چهارم مارس سال جاری میلادی بزرگ‌ترین حزب مستقل بود درحالی‌که ائتلاف محافظه‌کار از گروه‌های کوچک‌تر به رهبری حزب راست افراطی «لیگ» اکثریت کرسی‌ها را به دست آورد. هر دو طرف نتوانستند اکثریت قاطع را به دست آورند. جنبش پنج ستاره گفته است که تمایل دارد تا با حزب لیگ ائتلاف تشکیل دهد اما تمایلی برای متحدشدن با دیگر هم‌حزبی لیگ به نام «فوزا ایتالیا» به رهبری سیلیویو برلوسکینی، نخست‌وزیر اسبق ایتالیا، ندارد.

اخبار ضدونقیض درباره مرگ خلیفه حنفر

● پیرامون مرگ خلیفه حنفر فرمانده کل ارتش موسوم به ارتش ملی لیبی شایعاتی وجود دارد که برای درمان در بیمارستانی در فرانسه بستری است. کانال «پانوراما»ی لیبی شب جمعه خبر کوتاهی را منتشر کرد و بنا بر اعلام منبعی بدون نام درگذشت خلیفه حنفر، فرمانده کل ارتش ملی لیبی خبر را پس از همچنین روزنامه البیوم‌السابع مصر به نقل از مصطفی بکری، نماینده پارلمان این کشور خبر درگذشت فرمانده کل ارتش ملی لیبی را منتشر کرد. بکری که از نزدیکان پایگاه‌های تصمیم‌گیری در لیبی است، گفت اخبار منتشره در پاریس تأکیدی بر درگذشت حنفر است. این در حالی است که بکری این خبر را پس از آن در توئیترش تکذیب کرد. روزنامه البیوم‌السابع بار دیگر خبری را به نقل از منابع نزدیک به حنفر منتشر و در آن درگذشت او را رد کرد. این روزنامه نام این منابع را فاش نکرد. روزنامه مذکور در ادامه نوشت: فرمانده کل ارتش ملی لیبی در سلامت است و از بحران رهایی یافته است.

«کوتاه، دقیق و محدود»؛ این مشخصات حملات هوایی آمریکا، بریتانیا و فرانسه به سوریه بود. حملاتی که اگر چه با استقبال کشورهای غربی روبه‌رو شد، انتقاد تند کارشناسان حوزه سیاست خارجی آمریکا، گروه‌های حقوق بشری و فعالان ضد جنگ را به‌دنبال داشت. جمعه‌شب به وقت ایالات‌متحده و فقط دقایقی بعد از سخنرانی هفت‌دقیقه‌ای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، که در آن اعلام کرد دستور حمله را به پایگاه‌های سلاح‌های شیمیایی دولت سوریه صادر کرده، خبرهایی درباره انفجار در دمشق از راه رسید. اندکی بعد بیانیه وزارت دفاع آمریکا حمله به سه موضع در سوریه را تأیید کرد؛ یک مرکز تحقیقاتی در دمشق برای تولید و آزمایش تسلیحات شیمیایی و میکروبی، انبار ذخیره و تولید تسلیحات شیمیایی در غرب حمص از جمله گاز سارین و انبار ذخیره تسلیحات شیمیایی دیگری در نزدیکی حمص. آن‌طور که جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا مدعی شده: «حملات هوایی به سوریه فقط یک بار صورت می‌گیرد و هدف آن ارسال پیامی محکم به رئیس‌جمهوری سوریه است».

اما این فقط آمریکا نبود که اهدافی را در سوریه هدف قرار داد. جنگنده‌های فرانسه و بریتانیا نیز در این حملات مشارکت داشته‌اند و آن‌طور که خبرگزاری‌ها گزارش داده‌اند، سه کشور مجموعاً بیش از صد موشک هدایت‌شونده به تأسیسات سلاح هسته‌ای سوریه پرتاب کردند. در این میان وزارت دفاع روسیه گفته است سامانه دفاع موشکی سوریه از ۱۰۳ موشک کروز شلیک‌شده، ۷۱ موشک را رهگیری کرده است.پس از سخنرانی دونالد ترامپ، ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا و امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه هم در بیانیه‌هایی جداگانه درباره مشارکت لندن و پاریس، این حملات را محدود به تأسیسات هسته‌ای دولت سوریه عنوان کردند و اعلام کردند که این حملات هدف بیشتری نداشته است. سه کشور مدعی‌اند که حملات اخیر در پاسخ به حملات شیمیایی هفتم آوریل در شهر دوما است که بیش از ۷۰ کشته بر جای گذاشت.

فرانسه همچنین گفته پس از بررسی اطلاعات

به‌دست‌آمده از منابع در دسترس عمومی و منابع اطلاعاتی قابل اعتماد به این نتیجه رسیده که حمله شیمیایی هفته گذشته به شهر دوما توسط نیروهای دولت سوریه انجام شده است. این کشور گفته که یک گزارش محرمانه در این زمینه را از وضعیت طبقه‌بندی شده، خارج کرده است. با وجود گزارش‌ها درباره هدف قرارگرفتن سه موضع در سوریه، یکی از فرماندهان شبه‌نظامیان هوادار بشار اسد در گفت‌وگو با رویتز از حملات بیشتری خبر داده است. به گفته این فرمانده فرودگاهی نظامی در دیماس و پایگاه‌هی نظامی در کوه‌های قلمون در نزدیکی مرز با لبنان نیز هدف حمله قرار گرفته‌اند. در ادامه این گزارش رویتز به نقل از این فرمانده شبه‌نظامیان گزارش داده که مرکز در تپه‌های قاسیون در حومه دمشق مورد حمله قرار گرفته و همچنین یک مرکز در مصیاف در استان حما که طبق گزارش‌ها وابسته به مرکز تحقیقاتی بوده که به گفته سازمان‌های اطلاعاتی غربی سال پیش محل تولید

ادوات جنگی استفاده شده در حمله به سوریه

آمریکا:

- جنگنده‌ها و بمب‌افکن‌های نوع B 1
- ناو هواپیمابر «یواس‌اس هری اس ترومن» به همراه پنج ناوشکن و کشتی جنگی
- دو زیردریایی هسته‌ای «جورجیا» و«جان وارنر»
- چهار ناوشکن «دونالد کوک»، «پورتز»، «کارتی» و «لایون»

بریتانیا و فرانسه:

- چهار جنگنده تورنادو
- چهار ناوچه
- یک ناوچه دفاع هوایی
- سه ناوچه چندمنظوره
- جنگنده‌های میزاف ۲۰۰۰ و رافال

- چین:** هر اقدام نظامی که فراتر از شـورای امنیت باشد نقض قانون بین‌المللی است. وزارت خارجه چین از کشورها و تمامی طرف‌ها خواست در چارچوب قانون بین‌الملل وارد مذاکره شوند.
- عربستان:** یک مقام وزارت خارجه عربستان عملیات نظامی در سوریه را تأیید کرد. ریاض ضمن اعلام «تأیید کامل» عملیات نظامی سه‌گانه توسط آمریکا، فرانسه و بریتانیا، نظام سوریه را مسئول چنین حملاتی دانست.
- قطر:** دوحه که در حاشیه خلیج فارس یک پایگاه بزرگ نظامی آمریکا را در خود جای داده و جنگنده‌های آمریکایی از جمله با پرواز از این پایگاه بخشی از حملات سحرگاه شنبه به سوریه را عملی کردند، از تصمیم دونالد ترامپ، ترزا می و امانوئل مکرون حمایت کرد.

- فرانسه:** وزیر خارجه فرانسه که کشورش در این حملات حضور داشته است، گفت: اگر خط قرمز پاریس مبنی بر استفاده از تسلیحات شیمیایی شکسته شود، باز هم به سوریه حمله می‌کنیم. ژان لودوریان مدعی شد حمله مشترک بامداد شنبه بخش بزرگی از تسلیحات شیمیایی سوریه را منهدم کرده است.

- ترکیه:** وزارت خارجه ترکیه اعلام کرد که از حمله نظامی به سوریه استقبال می‌کند. این وزارتخانه همچنین اعلام کرد که این حمله سه‌جانبه واکنش و پاسخ مناسبی علیه سوریه و اقدام نظام حاکم کرد کشور درخصوص حمله شیمیایی به دوما به شمار می‌آید. از سوی دیگر، رئیس‌جمهور ترکیه اعلام کرد که آنکارا در حال مذاکره با مقامات آمریکا و روسیه برای جلوگیری از تشدید تنش‌ها بر سر حمله نظامی احتمالی به سوریه است.
- آلمان:** آنگلا مرکل از حمله هم‌پیمانان غربی به هدف‌های وابسته به

جهان

حملات آمریکا، بریتانیا و فرانسه به سوریه پایان یافت

تهدید آتشین؛ حمله محدود

مهمات شیمیایی بوده است. از زمان حمله شیمیایی به دوما، جنگ لفظی میان مقامات عالی‌رتبه آمریکا و روسیه بالا گرفت و برخی ناظران از نشانه‌های حملاتی خبر دادند که به گفته آنها می‌توانست به جنگ جهانی سوم منجر شود.
بالبین‌حال حالا و پس از حمله روز گذشته به سوریه مشخص شده که این حملات محدود بوده و نمی‌تواند چنین خطری را به دنبال داشته باشد. مقامات سوریه هم گفتند که این حملات تلفاتی به دنبال نداشته؛ چراکه دولت سوریه با هشدارهای چند روز اخیر روسیه این پایگاه‌ها را تخلیه کرده بود. برخی کارشناسان بر این باورند که این حملات اگرچه پیامی روشن به بشار اسد بوده است اما تا حد ممکن از مواضع روسیه و ایران فاصله گرفته تا خطر رویارویی با روسیه و ایران را به دنبال نداشته باشد.

بر اساس بیانیه وزارت دفاع روسیه، هیچ‌یک از موشک‌ها به محدوده هوایی تحت حفاظت روسیه وارد نشده‌اند و سیستم دفاع ضدموشکی روسیه

علیه آنها عمل نکرده است. مقام‌های وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) هم تأیید کردند که حملات نظامی به سوریه به استقبال کشورهای غربی روبه‌رو شد، انتقاد را هدف گرفته؛ بی‌آنکه به نظامیان خارجی حاضر در این کشور، به‌ویژه نظامیان روس تلفات وارد آورد. به گفته جوزف دانفور، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح آمریکا، واشنگتن حريم هوایی مورد استفاده در حملات جمعه‌شب را به روسیه اطلاع داده بود اما زمان دقیق حمله و اهداف مشخص آن را نه.

با وجود اینکه برخی تحلیل‌گران می‌گویند احتمالاً هماهنگی‌های لازم میان روسیه و آمریکا و هم‌پیمانانش صورت گرفته بوده، ساتانی پس از حملات آمریکا، بریتانیا و فرانسه به سوریه، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه این حملات را محکوم کرد و با گفتن اینکه این حملات به فاجعه انسانی در سوریه دامن می‌زند، از درخواست مسکو برای نشست اضطراری شورای امنیت سازمان ملل خبر داد. آنتوانلی آنتونوف، سفیر روسیه در آمریکا هم پیش از واکنش پوتین، در بیانیه‌ای گفته بود: «هشدارهای ما ناشنیده ماند. بار دیگر ما داریم تهدید می‌شویم. هشدار داده بودیم چنین اقدام‌هایی بدون تبعات نخواهد ماند. همه مسئولیت این تبعات با واشنگتن، لندن و پاریس است».

حملات هوایی به اهدافی در سوریه در آستانه دیدار برنامه‌ریزی‌شده بازرسان سازمان منع سلاح‌های شیمیایی از دوما صورت گرفت. روز گذشته این بازرسان وارد سوریه شدند تا درباره حمله شیمیایی اخیر به دوما تحقیق کنند. نتیجه تحقیقات سازمان ملل درباره حملات شیمیایی پیشین در سوریه حاکی از این بود که هم دولت سوریه و هم گروه داعش از سلاح‌های شیمیایی استفاده کرده‌اند.
بالبین‌حال فارغ از اینکه کدام طرف مسئول حمله شیمیایی به شهر دوما بوده است، فعالان ضد جنگ و منتقدان حمله نظامی به سوریه این سؤال را مطرح می‌کنند که چطور حمله روز گذشته به سوریه می‌تواند به صورت واقعی موجب پایان جنگی شود که از سال ۲۰۱۱ به راه افتاده و جان هزاران نفر را گرفته و میلیون‌ها نفر را آواره کرده است.

آمریکا و متحدانش چه اهدافی را نشانه گرفتند

- مرکز تحقیقاتی برزه:** این مرکز که از مراکز علمی پژوهشی ارتش سوریه محسوب می‌شود، از مناطقی است که هدف حمله قرار گرفته و تلوزیون سوریه نیز آن را تأیید کرده است.
- انبارهای مهمات ارتش سوریه:** این انبارها در ۱۵ مایلی مرکز استان حمص قرار دارند که چهار فروند جنگنده انگلیسی آنها را بمباران کرده‌اند.
- پایگاه‌های گارد ریاست جمهوری و لشکر چهارم ارتش سوریه:** این دو مرکز مسئولیت حمایت از پایتخت سوریه را بر عهده دارند. پایگاه‌های گارد ریاست‌جمهوری و لشکر چهارم در داخل و اطراف شهر دمشق مستقر هستند.
- پایگاه‌ها و مراکز تحت‌اختیار حزب‌الله لبنان:** این پایگاه‌ها که عمدتاً در اطرف دمشق قرار دارند و وظیفه اصلی آنها حمایت از نیروهای ارتش سوریه است، به گفته منابع داخلی صبح روز جمعه هدف حملات قرار گرفته‌اند.

- مقرهای نظامی نزدیک الرحبه در قلمون شرق در ربیف دمشق و تپ ۴۱ نیروهای ویژه در ربیف دمشق**

واکنش‌ها به حملات سه‌گانه آمریکا، فرانسه و بریتانیا

- حزب‌الله لبنان:** حزب‌الله در بیانیه‌ای حمله آمریکا و متحدانش به سوریه را ادامه حملات اسرائیل و «تأیید روشن و مستقیم» از طرف این «گروه‌های جنایتکار» نامید. حزب‌الله تأکید کرد «هر زمان که تروریست‌ها در برابر قهرمانان ارتش سوریه شکست خورده‌اند» و آمریکا و متحدانش «به باری‌شان رفته‌اند».
- سازمان ملل متحد:** آنتونیو گوتروش، دبیرکل سازمان ملل متحد با صدور بیانیه‌ای از تمامی کشورهای عضو این سازمان خواسته است تا از خود خویشتن‌داری نشان دهند.
- ناتو:** ینس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو، در پیامی گفت: این اقدامات در انجام حملات هوایی علیه مواضع و تأسیسات تسلیحات شیمیایی سوریه باعث می‌شود تا این کشور توانایی خود را در حملات بیشتر علیه مردمش با سلاح شیمیایی از دست بدهد.
- اسرائیل:** ارتش رژیم اسرائیل در بیانیه‌ای اعلام کرد که آمریکا پیش از آغاز حملات به سوریه، تل‌آویو را در جریان قصد خود گذاشته است، اما نهاد‌های نظامی اسرائیل نیز از مدتی پیش «تدارکات لازم» را انجام داده بودند.
- کانادا:** جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا نیز در بیانیه‌ای رسماً از حمله موشکی آمریکا، بریتانیا و فرانسه در واکنش به حمله شیمیایی در دوما حمایت کرد.
- استرالیا؛ مالکوم ترنبول، نخست‌وزیر استرالیا، هم در بیانیه‌ای نوشت:** «استفاده از سلاح شیمیایی توسط هرکس، هر جا و در هر شرایطی غیرقانونی و قابل نکوهش است». ترنبول تأکید کرد که حملات صورت‌گرفته به سوریه، پیام قاطعی است مبنی بر اینکه کاربرد جنگ‌افزار شیمیایی از سوی حکومت بشار اسد تحمل نمی‌شود.

سیاست‌مداران آمریکایی ازجمله لیندزی گراهام، سناتور جمهوری خواه، محدودکردن این حمله به‌واسطه ترس از اقدام تلافی‌جویانه روسیه را برای آمریکا فاجعه‌آمیز توصیف کرده‌اند. او بر این باور است که نباید چهره‌های اقتدارگرایی مانند پوتین برای آمریکا تعیین‌تکلیف کنند. در هر صورت و با وجود تهدیدهای کلامی تندتوی ترامپ، حمله آمریکا توان نظامی و فرماندهی دولت اسد را هدف قرار نداد و به نظر نمی‌رسد این حمله یک‌شبه بتواند توازن نیروها را در کشوری که هفت سال درگیر جنگ است، برهم زند. واشنگتن امیدوار است این حمله باعث شود بشار اسد دیگر به سلاح‌های شیمیایی متوسل نشود؛ اتهامی که دمشق بارها آن را رد کرده است. جالب اینکه سفیر روسیه در سازمان ملل نیز روز جمعه به‌صراحت اعلام کرد هیچ مدرکی ندار بر استفاده از سلاح‌های شیمیایی در دوما وجود ندارد.

در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، دوران پرتنشی را با غرب تجربه می‌کند و تحریم‌های آمریکا و اروپا اقتصاد این کشور را با مشکلاتی همراه کرده است. از دیگر سو، مقامات آمریکایی این احتمال را می‌دهند که روسیه و متحدانش با مسدودکردن ارتباطات سربازان آمریکایی در مناطق جنگی، به این حمله آمریکا واکنش دهند. بسیاری از کارشناسان درباره تشدید درگیری میان این دو رقیب دوران جنگ سرد، هشدار داده‌اند. در روزهای منتهی به حمله، جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا، نیز درباره حمله سریع، بدون استراتژی سنجیده و حساب‌شده و در نتیجه افزایش تنش به واسطه تقابل جدی‌تر با روسیه و ایران هشدار داده بود. جالب اینکه متیس روز جمعه در جمع خبرنگاران اعلام کرد این حمله طوری طراحی شده بود که احتمال کشته‌شدن سربازان روس را به حداقل برساند. این در حالی است که برخی از

به پایگاهی روسی منتقل کرد. بنا بر نظر تحلیلگران نیز ماهیت محدود این حمله، احتمالاً مانع از آن می‌شود که ایران یا روسیه بخواهند درصد پاسخ‌گویی برآیند. دنیس راس، کارشناس مسائل خاورمیانه، نیز با تأیید این امر، بر این باور است که واکنش ایران و روسیه از محکومیت کلامی فراتر نخواهد رفت.
بالبین‌حال، برخی تحلیلگران بر این باورند مسکو می‌تواند از طرق دیگری ازجمله حملات سایبری به زیرساخت‌های آمریکا، درصدد تلافی برآید و این چیزی است که واشنگتن باید خود را برای آن آماده کند. چند هفته پیش بود که اداره امنیت داخلی آمریکا از روسیه به‌عنوان منبع بدافزارهای کارگذاشته‌شده در شبکه برقرسانی آمریکا نام برد؛ البته مشخص نیست روسیه تا چه حد حاضر به پذیرش ریسک تشدید تنش با غرب و ایالات متحده است. روسیه همین حالا نیز بر سر ماجرای مسمومیت سرگنی اسکریبال و اتهام مداخله

روزه

نمایش انسان‌دوستی ترامپ و دوستان

● آمریکا از حملات روز گذشته به سوریه به هدف و دنبال می‌کند؛ نخست این حمله را باید واکنشی دانست به موفقیت‌های اخیر دمشق در عقب‌راندن گروه‌های تروریستی. در واقع واشنگتن به‌هیچ‌عنوان نمی‌خواهد به دولت اسد این اجازه را بدهد که به‌برابر گروه‌های تروریستی دست بالا را پیدا کند؛ بنابراین تلاش برای تضعیف دمشق و تغییر رژیم را می‌توان یکی از اهداف این حملات هرچند محدود دانست. علاوه بر این در شرایطی که رسانه‌های غربی به ده‌فعات در حمله‌های شیمیایی، انگشت اتهام را به سوی اسد می‌گیرند و افکار عمومی جهان را به این سمت سوق می‌دهند که دمشق در پشت این حمله‌های شیمیایی بوده است، حمله آمریکا علیه مواضع اسد می‌تواند حکم یک نمایش تبلیغاتی از انسان‌دوستی را پیدا کند. در واقع ترامپ با این حمله سعی کرد از حساسیت افکار عمومی در قبال حملات شیمیایی و کشتار غیرنظامیان، به نفع خود و برای ترمیم چهره بین‌المللی‌اش بهره گیرد. البته هرچند حمله روز گذشته آمریکا و متحدانش به سوریه در تضاد با اظهارات اخیر ترامپ مبنی بر خروج نیروهای نظامی این کشور از سوریه قرار می‌گیرد، اما ترامپ در پس تمام این تناقضات حفظ منافع آمریکا را پیگیری می‌کند. در واقع ترامپ با آن اظهارات از یک سو به مخالفان اسد از جمله عربستان، قطر، کویت و اسرائیل نهیب می‌زند که در صورت پرداخت‌نکردن هزینه‌های حضور نظامی آمریکا در سوریه، ممکن است واشنگتن تصمیم به خروج از سوریه بگیرد که موجب برهم‌خوردن توازن قوا در منطقه خواهد شد و هم‌زمان واشنگتن با این حمله، به دمشق و متحدانش هشدار می‌دهد که غریب هم چنان بازیگر قدرتمندی در سوریه بوده و آینده حضور اسد در قدرت تضمین‌شده نیست.

از دیگر سو، این حملات ازآنجاکه بدون مجوز شورای امنیت و بدون هماهنگی با مسکو انجام شده است، می‌تواند موجبات تشدید تنش روسیه با غرب را فراهم آورد. واکنش تند روسیه به این حمله و درخواست برای برگزاری جلسه اضطراری شورای امنیت سازمان ملل نیز نشان از ناراضیاتی مسکو و ولادیمیر پوتین به‌عنوان یک رهبر کارزماتیک دارد. البته نباید فراموش کرد که روس‌ها بر سر هر چیز حاضر به معامله‌اند و هیچ‌گاه تا ابد به متحدان خود وفادار نمی‌مانند. در واقع این واکنش تند روسیه را باید از آن‌رو دانست که مسکو در قبال این حمله تا این لحظه هیچ امتیازی از طرف غربی نگرفته است. چه‌بسا که در صورت تأمین و تضمین منافع روسیه در خاورمیانه، روس‌ها حتی با کناره‌گیری اسد از قدرت نیز کنار بیایند.

در کنار رفتار روسیه، حمایت ترکیه از حمله روز گذشته آمریکا نیز نشان از آن دارد که سه کشور روسیه، ایران و ترکیه ضمن حضور در یک ائتلاف، نگرش و دیدگاه کاملاً متفاوتی نسبت به سوریه دارند. روسیه تا جایی از سوریه حمایت می‌کند که سنگر و پایگاه خود در خاورمیانه را از دست ندهد. در جریان حمله نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا به عراق، روسیه عملاً پایگاه اصلی خود در خاورمیانه را از دست داد و این‌بار به‌هیچ‌عنوان نمی‌خواهد اشتباه گذشته خود را تکرار کند؛ بنابراین روسیه مادامی که از غرب در خاورمیانه امتیاز بگیرد، به حمایت از سوریه ادامه می‌دهد. دغدغه اصلی ترکیه در سوریه نیز مسئله کردی است. علاوه بر این ترک‌ها دو مسئله دیگر را نیز در رابطه با سوریه مد نظر دارند. آنکارا از یک سو می‌کوشد با کارب تضعیف اسد از غرب امتیاز بگیرد، از دیگر سو ترک‌ها این نگرانی را دارند که جایگزین رژیم اسد تا چه حد توازن قوا در منطقه را به نفع کشورهای دیگر تغییر دهد. مسئله اصلی ترک‌ها در خاورمیانه در دوران رهبری اردوگان، حفظ هژمونی ترکیه به‌عنوان یک الگو برای جهان است، بنابراین آنها از هر اقدامی که توازن قوا در سوریه را به نفع آنها حفظ کند، حمایت می‌کنند. به‌همین دلیل ترکیه نیز کوشید با حمایت از این حمله به نوعی در زست انسان‌دوستانه کشورهای غربی شریک و سهیم شود.

ادامه از صفحه اول

به دنبال متحد عزیز در خاورمیانه

البته این نکته را نیز باید در نظر گرفت که با کناررفتن اسد از قدرت، آن هم به صورت مسالمت‌آمیز، مسکو با کم‌رنگ‌ترکردن نقش تهران و یارانش در سوریه می‌تواند به دیگر اهداف خود در سوریه که عمدتاً اقتصادی هستند، نیز برسد. اما پوتین به‌خوبی می‌داند برای حل بحران دمشق باید تهران را همواره در کنار خود داشته باشد و حذف این مهره اصلی می‌تواند زمینه رفتن اسد را فراهم می‌کند یا ترجیح می‌دهد کنار متحدان کنونی خود در سوریه و در مقابل ایالات متحده بماند.